

IEDEREEN VREDESAMBASSADEUR

Hier jouw
foto?

WEST VREDES HOEK

west-vlaanderen
de gedreven provincie

BRUNO LIBBRECHT HEUVELLAND

Het “probleem” van de vluchtelingen zal hij niet oplossen. En met een kom warme soep zal hij evenmin veel gelukszoekers aantrekken naar de bosjes bij Duinkerke (FR). Toch is wat Bruno Libbrecht doet voor dakloze migranten meer dan symbolisch. Met zijn gezin woont hij op de Rodeberg, van waaruit hij Noord-Frankrijk ziet. Wie vrede wil brengen, kijkt voorbij grenzen. Mensen zijn mensen, overal. Niemand verdient het te verzuipen in het slijk van Duinkerke, vindt hij. Wie zo'n heftige zwerftocht tot aan Het Kanaal heeft afgelegd, is al door de hel gegaan. Daarna volgt dat eindeloze hopen, het hopeloze wachten op de oversteek naar Engeland. Probeer onder die blote hemel van le plat pays maar eens je waardigheid te bewaren, je laatste bezit. Daarom trekt Bruno niet enkel met voedsel en dekens naar de migranten. Een tondeuse en een voetbaltafel doen ook wonderen. En vooral... menselijk contact.

Hoe raakte je betrokken bij de daklozen in N-FR?

In 2018 zijn mijn vrouw Siska en onze zoon Josse voor het eerst naar Grande-Synthe in het Franse Duinkerke getrokken. Mijn

broer had er al eens wat spullen naartoe gebracht. Dus gingen wij eens mee. Ons busje gevuld met eten, kleren, dekens. Het was barslecht weer. We vergeten die eerste keer nooit. Het is een groot natuurdomein, waar je niet meteen veel mensen opmerkt. Tot ze opeens allemaal rond ons stonden. In vijf minuten waren al onze spullen weggegeven. Heftig, was dat, en verhelderend. We wisten: we komen zeker terug, maar beter voorbereid, doordacht. Er is geen enkele structuur voor die haveloze mensen, geen grote hulporganisatie, geen overheid... En daar sta je dan, je deelt een paar zeiltjes uit, terwijl je denkt: met het geld in mijn achterzak kan ik nog een hele lading kopen. Maar alleen kun je zo'n situatie niet veranderen. We leerden andere vrijwilligers kennen, Ann Lamon ondermeer, auteur van Berichten uit Transitland (*Uitgeverij Vrijdag, nvdr*). Ann waste de haren van de migranten in het kamp, hielp de vrouwen hun nagels lakken. Kleine zaken, die ons raakten. We raakten bevriend. Omdat steeds meer mensen hulp boden, zochten we een structuur. We startten een Facebookpagina, “Allemaal Mensen”, waarmee we snel een oproep kunnen lanceren of inspelen op acute noodsituaties. Intussen rijden we minstens elke maand naar Duinkerke. Maar het gaat allang niet meer over eten en kleding alleen. Dat blijft belangrijk, maar wat de mensen daar in de bosjes van Duinkerke vooral ontbreekt, zijn de ‘gewone’, vanzelfsprekende zaken. Je haar wassen, een douche, een babbeltje, en alledaagse dingen doen.

Gewone dingen doen? Als migrant die geregeld weggejaagd wordt? Hoe dan?

We brengen shampoo mee, en wassen samen hun haren. Da's ook een vorm van menselijk contact. We hebben een paar hoge tentjes om in te douchen. Thuis vullen we een lading jerrycans met warm water. Ongelooflijk hoe je die mensen weer ziet opleven. Pakistani, Koerden, vooral mannen,

'Vrede is grenzeloos'

alleen op de wereld. Mensen die zich thuis netjes verzorgden, fier op zichzelf, en nog steeds... tenminste als ze weer eens de kans krijgen om zich te wassen, schone kleren aan te trekken. Probeer het maar eens in het slijk van zo'n park. Ons doel is hun die waardigheid terug te geven.

Je bent ergotherapeut.

Zit er een parallel in met vluchtelingenwerk?

Ongetwijfeld. In het ziekenhuis werk ik met psychiatrische patiënten (*als diensthoofd ergotherapie in PZ H.Hart, Ieper, nvdr*). Daar gaat het ook niet puur om de dingen, de handelingen zelf. Evenzeer is het contact belangrijk, het gevoel geven dat iemand waardevol is, een persoonlijkheid is, tja... mens is. Nog zoiets in Duinkerke: we brengen nu ook een kleine generator mee en een stel tondeuses en trimmers om baarden en haar te verzorgen. Het is tegelijk een manier om contact te leggen, verhalen te horen. En opnieuw: hun eigenwaarde opkrikken. We nemen wat kookgerei mee, een paar stoelen, een echt eetservies, koffiemokken ook. Het klinkt banaal, maar samen thee drinken uit een stenen kopje, dat vinden zij zo heerlijk! Iemand die luistert. Dan voelen ze zich weer mens. We hebben ook elke keer onze voetbaltafel mee. Onvoorstelbaar wat dat teweegbrengt. Er wordt gelachen, samen gepraat, gespeeld. Ze kunnen de zorgen even vergeten.

Voelen jullie je nooit onveilig in zo'n kamp met honderden mannen?

Totaal niet. Ook mijn vrouw heeft zich nooit bedreigd gevoeld. Niemand van ons groepje "Allemaal Mensen". Integendeel, wij krijgen zoveel appreciatie. Soms eisen de migranten dat wij even gaan zitten, zodat zij iets lekkers voor ons kunnen klaarmaken. Ze proberen zelf gastvrij te zijn, omdat het in hun cultuur zit. Bezoekers moet je gastvrij ontvangen. Kunnen wij nog iets van leren!

Krijg je ook bagger over je heen? Op Facebook misschien? Dat valt mee. Wij doen niet aan politiek. We praten met links en rechts. Als men oppert van 'je zou beter onze eigen mensen helpen', vragen we altijd wat we kunnen doen, waar, bij wie. Meestal krijg je geen reactie meer. Trouwens, wie zijn 'onze' mensen? Of moet ik dan naar Brussel rijden, of Gent? Noord-Frankrijk is aan mijn achterdeur. En 'dat het allemaal gelukszoekers zijn, die – hmm- illegalen!' Natuurlijk, reageer ik dan. Zijn wij dat zelf niet allemaal, gelukszoekers? Zodra je de menselijke kant uitlegt, valt elke kritiek weg. Ook dat is vrede brengen, hé? Links en rechts bijeenbrengen. Niemand maakt zure opmerkingen als ze horen dat je mensen met kinderen helpt, die in de openlucht moeten overleven. Integendeel, we krijgen steun van een divers publiek: een boer die groenten geeft, een bakker die broden invriest, mensen die schoenen verzamelen, anderen die geld doneren. Dat geld is natuurlijk wel nodig om voedsel en sokken, ondergoed en zo te kopen. Met de vzw "Allemaal Mensen" vormen we intussen een stevige kern van een 15-tal vrijwilligers, uit Heuvelland, Ieper en Poperinge. Soms moeten wij ook slikken. Sommige migranten ken je al maanden, er ontstaat een wederzijdse band. Zij informeren

ook naar onze familie, hoor. En van zodra ze wat eten over hebben, willen ze dat wij mee proeven, proberen ze verdorie zelf gastvrij te zijn, ons uit te nodigen, zoals ze thuis deden. Toch blijft het hard. Zeg nu zelf: één waterkraantje voor 200 tot soms 600 mensen. Zelfs dat ene kraantje werd ooit afgesloten door de politie. Toen zijn we met grote bidons water naar daar gereden. Die werden door de politie lek gestoken. Tentjes worden geregeld vertrappeld of stukgesneden. Af en toe horen we ook hoe de ultieme oversteek naar Engeland faliekant afloopt. Zoals de familie van Artin, een Koerdisch jongetje van amper twee. Ze zijn verdronken. In onze zee, nota bene! In Noorwegen is onlangs een kinderlijkje aangespoeld. Vermoedelijk Artin. Een Noorse journalist zoekt het uit, probeert DNA van familie te vinden. We horen er nog van, denk ik.

Waarom doe je dit toch?

Mijn opvoeding misschien? Tja, gewoon, graag mensen zien. Verdraagzaamheid heb ik altijd voorop gesteld. Dat betekent openstaan voor andere meningen, luisteren in plaats van aan te vallen. Misschien noem je mij daarom een Vredesambassadeur? Is dat vrede? Ik denk van wel. Kijk, ik zal met mijn gezin de problemen in Duinkerke niet oplossen. Wij willen alleen dat die daklozen af en toe eens een positief signaal krijgen, wat menselijkheid voelen. Gewoon vanuit onze Westerse, christelijke waarden. Niet meer, niet minder.

Je bent veganist? Hoort dat ook bij het uitdragen van de vrede?

In zekere zin wel. Enkel plantaardige producten eten. Ik hoef niet uit te leggen wat voor dierenleed de vleesproductie veroorzaakt. Om nog te zwijgen van ons klimaat. Nogmaals, ik kan de wereldproblemen niet oplossen, maar ik wil zorgen voor de aarde. Dat betekent: de mensen én de dieren zo weinig mogelijk last bezorgen. En het wringt altijd bij mij... zoveel kinderen die honger lijden, terwijl dieren bij ons te veel eten krijgen. Geen vlees? Neen, ik mis het zeker niet.

We staan in de Gedachtenistuin voor de Vluchtelingen, in Westouter. Is dit een symbolische plek voor jou?

Persoonlijk heb ik geen sterke band met "De Groote Oorlog". Misschien vind je dat vreemd voor iemand van Heuvelland? Vooreerst is dit een prachtig plekje, met een kikkerpoel, een oude bomkrater, vermoed ik, op een boogscheut van het dorp. (*Project van de Elf novembergroep, Hellegatstraat 3, nvdr*) Uiteraard is het zinvol dat wandelaars hier eens stilstaan en de vele persoonlijke verhalen lezen van mensen die in deze buurt 100 jaar geleden op de vlucht moesten. Zelf heb ik geen aandeel in dit initiatief. Het maakt de dingen wel concreet. Hopelijk denkt de bezoeker aan de vluchtelingen van nu. Herdenken is oké, maar voor mij hoort er ook actie bij. Dat vat het wel samen zeker, waarom wij met ons busje naar Duinkerke rijden?

Iedereen vredesambassadeur

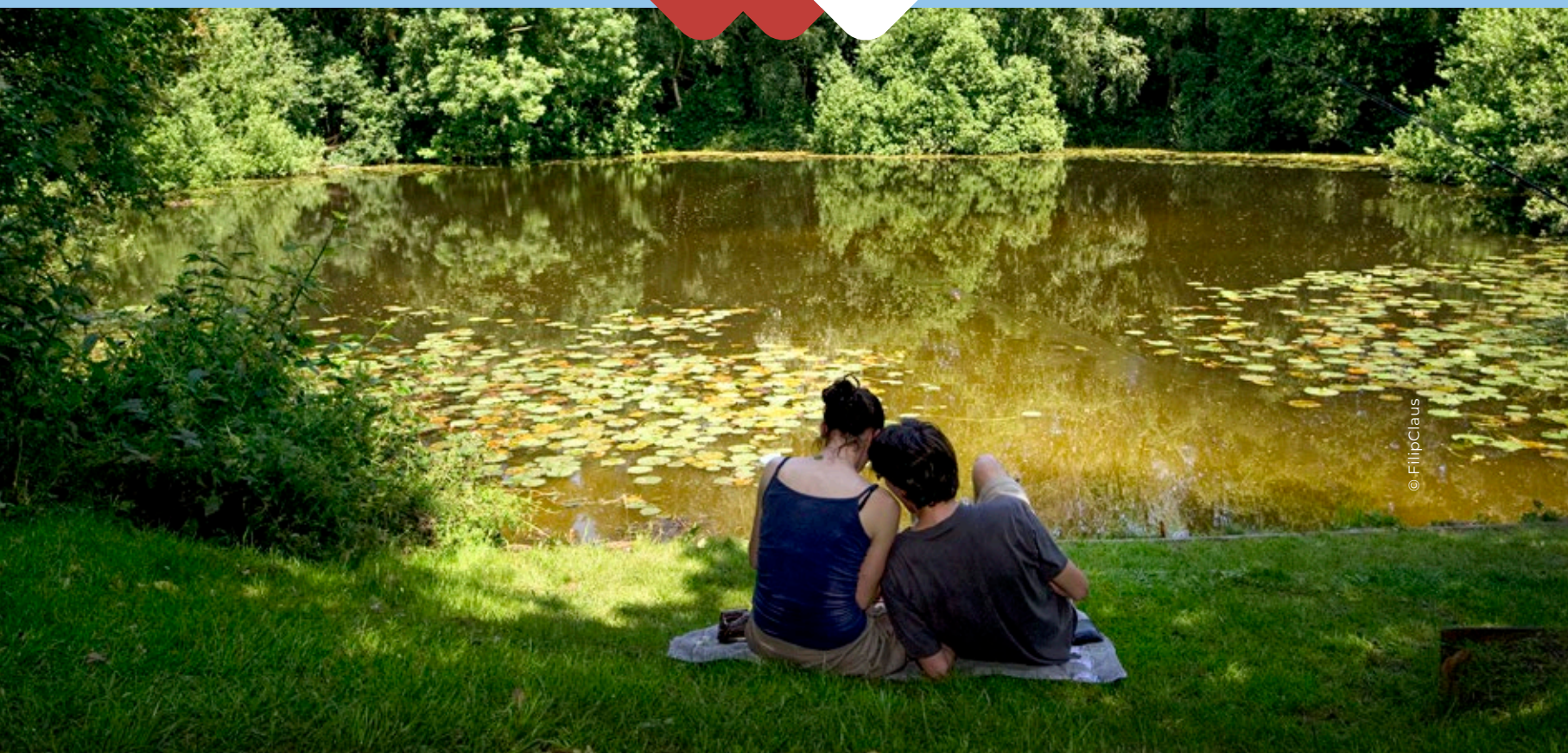
BIJDRAGEN AAN EEN
GEWELDLOZE MAATSCHAPPIJ

EEN (KERN)WAPENVRIJE WESTHOEK

AANDACHT VOOR EVENWICHT
TUSSEN MENS EN PLANEET

EEN GASTVRIJE WESTHOEK

Iedereen VREDESAMBASSADEUR

© FilipClaus

Colofon

Redactie: Geert Spillebeen, Jan Breyne, kerngroep Westhoek Vredeshoek
V.U.: Jennie Vanlerberghe (Grote Markt 34, 8900 Ieper) met steun van de provincie West-Vlaanderen
Vormgeving en druk : Grafische Dienst, provincie West-Vlaanderen
Foto's: Patrick Sennesael, Margaux Capoen, Filip Claus, Wesley Butstraen
Wettelijk depotnummer: D/2021/0248/13